

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského Parlamentu a Rady kterým se mění nařízení č. 11 o odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin

KOM(2007) 90 v konečném znění – 2007/0037 (COD)

(2007/C 175/09)

Dne 11. května 2007 se Rada v souladu s článkem 95 Smlouvy zakládající Evropské společenství rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Předsednictvo Evropského hospodářského a sociálního výboru pověřilo specializovanou sekci Jednotný trh, výroba a spotřeba přípravou podkladů na toto téma.

Vzhledem k naléhavé povaze práce Evropský hospodářský a sociální výbor jmenoval pana GKOFASE hlavním zpravodajem na 436. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 30. a 31. května 2007 (jednání ze dne 30. května), a jednomyslně přijal následující stanovisko.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV obdržel návrh změn ve dvou nařízeních: v nařízení č. 11 o odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin.

1.2 Pokud jde o politiky Společenství usilující o „lepší právní předpisy“, EHSV se domnívá, že je obzvláště důležité a nutné snížit administrativní zátěž, kterou současné právní předpisy ukládají podnikům, neboť se jedná o zásadní prvek pro zlepšení jejich konkurenceschopnosti a plnění lisabonských cílů. Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů s názvem *Lepší právní předpisy v Evropské unii – strategický přezkum* a sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů s názvem *Akční program pro snižování administrativní zátěže v Evropské unii* zajistí k realizaci tohoto cíle přispívají.

1.3 První změna se týká nařízení č. 11. Nařízení bylo přijato před velmi dlouhou dobou a týká se odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství. EHSV schvaluje zrušení povinnosti poskytovat informace o trasách, vzdálenostech, sazbách a dalších přepravních podmínkách a povolení využívat k poskytování informací o zbývajících požadavcích týkajících se stávajícího přepravního dokladu nákladní listy, neboť to umožní snížit neúžitečnou administrativní zátěž a přitom zajistí nepřetržitý přístup k zásadním informacím na srovnatelné úrovni.

1.4 EHSV tedy souhlasí se změnou nařízení č. 11, a zejména se zrušením článku 5, a také se zrušením páté a šesté odrážky

v čl. 6 odst. 1. EHSV rovněž souhlasí se zrušením třetí věty v čl. 6 odst. 2 a s nahrazením odst. 3 tohoto článku následujícím textem: „Jestliže stávající doklady jako např. nákladní listy nebo jakékoliv jiné přepravní dokumenty uvádějí všechny údaje uvedené v odstavci 1 a spolu se systémem evidence a účetnictví dopravce umožňují plné prověření přepravních sazeb a podmínek za účelem odstranění a předcházení diskriminace ve smyslu čl. 75 odst. 1 Smlouvy, nemusí dopravce zavádět nové přepravní doklady“.

1.5 EHSV souhlasí s navrhovanou změnou v nařízení č. 852/2004, kterou se některým podnikům přiznává výjimka z požadavku čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 852/2004, přičemž se rozumí, že tyto podniky musí dodržovat všechny ostatní požadavky uvedeného nařízení. Ustanovení čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 852/2004 vyžaduje, aby všechny podniky – a jedná se především o malé podniky, které prodávají své výrobky přímo konečným spotřebitelům, zejména o pekárny, řeznictví, malé obchody s potravinami, stánky, restaurace a bary, což jsou mikropodniky ve smyslu doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních potravinářských podniků – vytvořili a zavedli postup založený na zásadách analýzy rizik a kritických kontrolních bodů (Hazard Analysis Critical Control Point, HACCP) a postupovali podle něho.

1.6 EHSV se však domnívá, že výjimka přiznaná zmíněným podnikům, které prodávají své výrobky přímo konečným spotřebitelům, tedy pekárnám, řeznictvím, malým obchodům s potravinami, restauracím a barům, by měla být rozšířena na malé podniky, ve smyslu doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních potravinářských podniků.

1.7 Pokud jde o změnu článku 5 nařízení č. 852, bude třeba přijmout dva parametry a začlenit do něj také malé podniky (tj. kategorie, která podle definice může zaměstnávat až 50 osob, což je příliš velký počet zaměstnanců pro přiznání výjimky z postupů HACCP), nebo – pokud budou začleněny do působnosti nařízení – vytvořit specifická ustanovení a omezení pro restaurační podniky.

1.8 První parametr by mohl spočívat v povinnosti přísně dodržovat hygienické předpisy a specifické hygienické požadavky, popsané v článku 4 nařízení č. 852/2004, a rovněž povinnost školit zaměstnance. Tyto dva požadavky stačí k zajištění hygieny vyráběných potravin a přitom usnadňují podnikům povinnost plnit své právní závazky.

1.9 Ve snaze přiznat malým restauračním podnikům výjimku (jde samozřejmě o zařízení, jejichž počet zaměstnanců nepřesahuje 50 osob) by mohl druhý dodatečný a pro tyto podniky specifický parametr spočívat v tom, že do přípravy výrobků (přípravna-kuchyně) může být zapojeno maximálně 10 osob v každé směně. Podnik bude muset předem uvést seznam osob pracujících v přípravě.

1.10 Zavedení tohoto rozlišení a popsaného koncepčního ujasnění je v souladu s textem doporučení 2003/361/ES a přitom stanovuje pro specifický případ restauračních podniků jako jsou např. pekařství, řeznictví, malé obchody s potravinami, restaurace a bary, omezení výroby a pracovní směny způsobem, který respektuje podmínky nutné k ochraně a zachování veřejného zdraví.

2. Úvod

2.1 Komise požádala EHSV, aby vyjádřil své stanovisko ke dvěma nařízením: k nařízení č. 11 o odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin.

2.2 Pokud jde o nařízení č. 11 o odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, návrh zkoumá možnost zrušit zastaralé požadavky a upravit některé další požadavky ve snaze snížit administrativní zátěž podniků. Článek 5 požadoval, aby dopravní podniky (jakož i vlády členských států) poskytly informace o přepravních tarifech, sazbách a podmínkách před 1. červencem 1961. Čl. 6, odst. 1 nařízení požaduje přepravní doklad obsahující určité informace o odesílateli, druhu zboží, místě původu a místě určení zboží, jakož i o trase nebo přepravní vzdálenosti, popřípadě i hraničních přechodech. Jelikož poslední jmenované položky již nejsou k dosažení cílů nařízení nezbytné, je možné

je zrušit. Třetí věta čl. 6 odst. 2 nařízení požaduje, aby dopravce uchovával druhý stejnopis dokladu, na němž jsou uvedeny přepravní sazby a podmínky, ostatní náklady, případné náhrady, jakož i jiné okolnosti. Tato věta může být zrušena, jelikož dané informace jsou v současnosti k dispozici v účetních systémech dopravců. Ustanovení čl. 6 odst. 3 obsahuje výslovný odkaz na nákladní listy, které jsou velmi dobře známé a v odvětví pozemní dopravy se často používají. Tento odkaz zlepšuje právní jistotu dopravních podniků, neboť objasňuje, že obsahují-li všechny potřebné údaje podle čl. 6 odst. 1, jsou tyto nákladní listy dostačující.

2.3 Další urychlené opatření se vztahuje na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin. Účelem je vyjmout malé potravinářské podniky, které jsou schopny zajistit hygienu potravin jednoduše dodržováním dalších požadavků nařízení (ES) č. 852/2004, z požadavku vytvořit a zavést jeden nebo více stálých postupů založených na zásadách analýzy rizik a kritických kontrolních bodů (HACCP) a postupovat podle nich. Tato výjimka se vztahuje na mikropodniky, které převážně prodávají potraviny přímo konečným spotřebitelům.

3. Obecné poznámky

3.1 EHSV schvaluje změnu nařízení č. 11 o odstranění diskriminace v oblasti přepravních sazeb a podmínek, kterým se provádí čl. 79 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství. Tato změna zkoumá možnost zrušit zastaralé požadavky a upravit některé požadavky, a tak co nejvíce snížit administrativní zátěž podniků.

3.2 EHSV se domnívá, že ve změně nařízení (ES) č. 852/2004 je nutné zohlednit také malé podniky, ve smyslu doporučení č. 2003/361/ES ze dne 6. května 2003. Praxe ukázala, že tyto podniky vyžadují určitou míru flexibility.

3.3 Je třeba uznat, že podobně jako u mikropodniků není ani u některých malých podniků možné definovat kritéria HACCP. Pro kontrolu je možné definovat pouze kritické kontrolní body (Critical Control Points, CCP), neboť uchovávaní dokumentů je obtížné a nepřiměřeně zvyšuje administrativní zátěž podniků.

3.4 Ve smyslu doporučení 2003/361/ES jsou mikropodniky takové podniky, které celkem zaměstnávají méně než 10 zaměstnanců a jejichž obrat nepřesahuje 2 miliony EUR. Toto rozdělení by mohlo být správné, pokud jde o počet zaměstnanců podniků některých členských států. Při zachování všech proporcí se však obrat 2 miliony EUR v porovnání s odpovídajícím počtem zaměstnanců v dotyčných členských státech jeví jako přehnaný.

3.5 V rozdělení podniků, formulovaném v doporučení 2003/361/ES, se mezi podniky nečiní žádný rozdíl – tedy zda jde o restaurační či obchodní podniky – alespoň pokud jde o objem aktiv: kritérium 2 miliony EUR bylo vloženo zejména kvůli obchodním podnikům, neboť přinejmenším v některých členských státech může obchodní podnik složený pouze ze tří osob překročit obrat 1,5 milionu EUR. Tato definice zůstává nepřijatelnou až na určitý druh podniků, kde byla upravena. Proto je logické, alespoň v rámci tohoto stanoviska, že není možné považovat restaurační podniky sídlící v různých členských státech za mikropodniky pouze tehdy, když mají méně než 10 zaměstnanců a jejich obrat nepřekračuje 2 miliony EUR. Existují členské státy, kde restaurační podniky pracují ve dvousměnném provozu a počet zaměstnanců je mnohem vyšší než 10 osob, a přitom je obrat podniku značně nižší než 500 000 EUR.

4. Zvláštní poznámky

4.1 Pokud jde o rozdělení podniků do kategorií, zejména pro uplatnění postupů HACCP, zkoumaný text se odvolává na doporučení 2003/361/ES. EHSV se domnívá, že by se mělo doporučení uplatnit podle zcela jiného přístupu.

4.2 Pokud jde o změnu článku 5 nařízení č. 852, bude třeba přijmout dva parametry a začlenit do něj také malé podniky (tj. kategorie, která podle definice může zaměstnávat až 50 osob, což je příliš velký počet zaměstnanců pro udělení výjimky z postupů HACCP), nebo – pokud budou začleněny do působnosti nařízení – vytvořit specifická ustanovení a omezení pro restaurační podniky.

4.3 První parametr by mohl spočívat v povinnosti přísně dodržovat hygienické předpisy a specifické hygienické požadavky, popsané v článku 4 nařízení č. 852/2004, a rovněž povinnost školit zaměstnance. Tyto dva požadavky stačí k zajištění hygieny vyráběných potravin a přitom usnadňují podnikům povinnost plnit své právní závazky.

4.4 Dále ve snaze přiznat malým restauračním podnikům výjimku (jde samozřejmě o zařízení, jejichž počet zaměstnanců nepřesahuje 50 osob) by mohl druhý, dodatečný a specifický parametr spočívat v tom, že v podnicích jako např. pekařstvích, řeznictvích, malých obchodech s potravinami, stáncích, restauracích a barech, může být do přípravy výrobků (přípravna-kuchyně) zapojeno maximálně 10 osob v každé směně. Podnik bude muset předem uvést seznam osob pracujících v přípravě.

4.5 Zavedení tohoto rozlišení a popsání koncepčního ujasnění je v souladu s textem doporučení 2003/361/ES a přitom stanovuje pro specifické případy restauračních podniků omezení výroby a pracovních směn způsobem, který respektuje podmínky nutné k ochraně a zachování veřejného zdraví.

4.6 Konkrétně se EHSV domnívá, že je třeba do čl. 5 odst. 3 nařízení (ES) č. 852/2004 vložit následující větu:

4.6.1 „Aniž jsou dotčeny ostatní požadavky tohoto nařízení, odstavec 1 může být upraven tak, aby malé restaurační podniky, pekařství, řeznictví, malé obchody s potravinami, stánky, restaurace a bary, ve smyslu vysvětlujícího doporučení 2003/361/ES byly rovněž zahrnuty do výjimky z dodržování požadavků HACCP pod podmínkou, že budou přísně dodržovat hygienické předpisy, specifické hygienické požadavky popsané v článku 4 nařízení č. 852/2004 a povinně školit zaměstnance, což jsou prvky postačující k zajištění hygieny vyráběných potravin a přitom usnadňující podnikům povinnost plnit své právní závazky. Základní podmínkou, kterou je třeba respektovat, je veřejné zdraví.“

4.6.2 „Aby mohla být malým restauračním podnikům, pekařstvím, řeznictvím, malým obchodům s potravinami, stánkům, restauracím a barům přiznána výjimka – jde samozřejmě o zařízení, jejichž počet zaměstnanců nepřesahuje 50 osob – bude třeba respektovat následující dodatečný a pro tyto podniky specifický parametr: do přípravy výrobků (přípravna-kuchyně) může být zapojeno maximálně 10 osob v každé směně.“

V Bruselu dne 30. května 2007.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS